

SLAVA VAM!

ANDREJKA DOLINAR HROVAT

*Govor na domobranski proslavi
v nedeljo 7. junija v Slovenski hiši
v Buenos Airesu.*

Spoštovane
žrtve! Dragi
domobranci!

Sedemdeset
let po končani
drugi svetovni
vojni in revoluciji
na Slovenskem,
še vedno
ležite nepokopani.

Imeli ste
ime in priimek.
Bili ste in ste
še vedno žrtve
komunističnega

asilja. Po hudem trpljenju in mučenju, ste padali v brezna in rudniške rove. Bili ste domobranci, civilisti, možje, žene in otroci.

Oblastniki uvožene ideologije so si vzeli pravico, da Vas neoborožene usmrtilijo. Ukradli so Vam prihodnost in pravico do groba in spomina.

Dojeli ste, ko so Vas opozarjali o nevarnosti tuje in brezbožne ideologije za Slovenijo. Vaše geslo ni bilo poveljevanje diktatorjev ali uvoženih ideologij. Vaše geslo so bile vrednote: **Bog, narod, domovina.**

Imajo Vas za izdajalce, čeprav na Vaših uniformah ni bilo znakov tujega okupatorja.

Ščitili ste domove pred komunističnim nasiljem. Vaše pesmi so bile izrazito domoljubne.

Priče smo relativizaciji zla.

Še vedno čakate, da vlada Republike Slovenije zagotovi izdajo mrliških listov, identifikacijo in dostojen pokop. Imajo Vas za drugorazredne, ko v slovenskem Državnem zboru razpravljajo o Vašem pokopu. Ali se potrebuje zakon, da Vas dostojno pokopljejo?

Nekoč smo slišali: »Samo barbari ne pokopavajo svojih mrtvih«. Pokop je dejanje dostojanstva.

Ležite v okolici Ljubljane, na Kočevskem, na Krasu, na Trnovski planoti, na Treznem, na Teharjah v rudniških jaških in še na mnogih drugih krajih. Tudi v rovu sv. Barbare v Hudi jami ležite, Vi, žrtve, ujetniki iz taborišča Teharje, civilisti in ujetniki drugih narodnosti.

Ko so v Hudi jami raziskovalci, zgodovinarji in rudarji podrli enajst pregrad, jim je pred Vami zastajal dih. Obstali so, ko so slišali Vaš nemi krik. Odkrili so Vas leta 2009, po večmesečnem odkopavanju jalovine in enajstih pregrad iz betona, opeke in lesa.

Tudi tebi govorim, ki so te imenovali ubežnik, ko si se nesrečnež skušal rešiti in si ob pregradi onemogel. Ko te je rudar srečal, je osupel, ker je dojel neizmernost tvoje trpljenja. Ponudil ti je roko in se zjokal.

Vendar Vas družba gleda in Vas ne vidi; namesto, da bi o Vas govorili so onemeli; slišijo a so gluhi.

V današnji družbi, ki je okužena z

zločinsko dediščino in lažjo, še vedno slavijo krvnike. O tem pričata spomenika totalitarnemu režimu na trgu Republike pred Državnim zborom. Tri metre visok spomenik Borisa Kidriča stoji v parku Sveta Evrope. Brezmejni cinizem, saj je Evropska Unija razglasila komunistični režim za zločinski. Spomeniki, ki povečujejo komunistični teror, spadajo le v muzej.

Vi, žrtve komunističnega nasilja, pa zaslužite spomenik, na katerem bo razvidno, kdo je žrtev in kdo je zločinec. Dokazano je, da so množične poboje izvajale posebne komunistične enote: KNOJ in OZNA.

Obljubljamo Vam, da ne bomo poslušali tistih ki pravijo: »Ne ozirajmo se nazaj, glejmo naprej«, to ustreza samo tistim, ki želijo utišati resnico in prikriti zločine.

Poglavje naše polpretekle zgodovine še ni bilo zaključeno, zato terja od nas pogled nazaj. Ni bilo epiloga, saj se krik po pravici iz nemih morišč še vedno sliši.

Zgodovinarji, publicisti in pričevalci izdajajo knjige o najtemnejši strani slovenske zgodovine. Mnogo zgodovinarjev in publicistov, kot Roman Leljak, Jože Dežman, Tamara Griesser Pečar in drugi, ki jim je zaprtje arhivov omejilo raziskave, ter razne organizacije in civilne družbe kot Študijski center za narodno spravo, Nova slovenska zaveza, Resnica in sočutje, in še druge, si prizadevajo, da bi končno prišlo do sprave med Slovenci.

Nova slovenska zaveza Vas je iz anonimnosti prinesla v javnost s postavitvijo farnih spominskih plošč, na katerih so zapisana mnoga Vaša imena.

Sprava pa je možna samo na podlagi resnice, priznanja, kesanja in odpustanja. Sprašujemo se, kako to, da v današnjem času, po sedemdesetih letih največje slovenske tragedije ni bilo obsodbe slovenskega genocida?

Če ne bo obsodbe genocida in komunističnega režima, bo pot do sprave zelo težka. Po vseh svetovnih civilizacijskih normah se genocid, ki se je zgodil v mirovnem času, odločno obsodi. V Sloveniji se to še ni zgodilo. Danes se resnice ne more več prikrivati. Brez priznanja tega, kar se je zgodilo, sprava ni mogoča. Ko ne bomo več hodili po slovenskih ulicah, ki nosijo imena revolucionarjev, ki so morili Slovence, bo šele sprava možna.

Tudi mi, drage žrtve, daleč od slovenskih tal, Vam ponujamo roko, da bo resnica glasnejša od laži, da se Vam bo vrnilo dobro ime in dostojanstvo ter, da Vam bomo vedno posvetili pieteten spomin.

Če dovolimo, da zmaga zlo, bomo izgubili prihodnost.

S pomočjo Vsemogočnega in z Vašo priprošnjo iz onstranstva, bo nekoč prišlo do obsodbe zločina proti človeštvu, ki ne zastara; začeli bomo pot k civiliziranemu narodu ter do tako pričakovane sprave, ki bo tudi zadoščenje vsem Vašim svojcem, ki jim je bila odvzeta pravica do žalovanja.

Slava Vam!

Janši vrnili mandat

Ustavno sodišče je v četrtek, 11. junija, dokončno odpravilo sklep državnega zbora o odvzemu poslanskega mandata Janezu Janši. Odločilo je tudi, da je zakon o poslancih neskladen z ustavo. Državni zbor je z ugotovitvijo, da je Janezu Janši prenehal mandat, nedopustno posegel v pravico do izvrševanja na volitvah pridobljenega mandata oziroma kršil 43. člen ustave, je odločilo ustavno sodišče. Spomnimo, da je tudi za samo sodbo v zadevi Patria ustavno sodišče ugotovilo, da temelji na kršitvah človekovih pravic, jo razveljavilo in vrnilo v ponovno odločanje na prvo stopnjo. Ustavni sodniki so tudi ugotovili, da na tem področju obstaja pravna praznina, ki jo morajo poslanci odpraviti v enem letu.

V tem času morajo poslanci jasneje opredeliti, kdaj koga ni mogoče izvoliti za poslanca. Neizvoljivost je namreč tako pomemben institut volilnega prava in je tudi sam po sebi tako velik poseg v pravico biti izvoljen, da bi moral biti izrecno in nedvoumno zakonsko urejen. Hkrati se je sodišče opredelilo tudi do vprašanja učinkovitega pravnega varstva poslanca. Spore o predčasnem prenehanju poslanskega mandata je treba reševati posebno hitro, da se kar najbolj omeji negotovost o pravici do izvrševanja mandata, so zapisali ustavni sodniki. Zakon mora zato »urediti kratke procesne roke in določiti, da je v takem postopku mogoče sprejeti začasne ukrepe oziroma, da ima sprožitev sodnega varstva suspenzivni učinek«.

Hkrati je ustavno sodišče ugotovilo, da je državni zbor z ugotovitvijo, da je Janši prenehal mandat, nedopustno posegel v njegovo pravico do izvrševanja na volitvah pridobljenega mandata. 9. člen zakona o poslancih, ki določa, kdaj poslancu preneha mandat in ga je kot argument uporabil državni zbor, se namreč po mnenju ustavnih sodnikov »ne more nanašati tudi na primere, ko je razlog za prenehanje mandata obstajal že v postopku potrjevanja kandidatur«.

Poslanske skupine odločbo sodnikov večinoma še preučujejo, nekatere pa so se že odzvale. Poslanica SMC Lilijana Kozlovič je sodbo na kratko povzela in dodala. »Poslanci smo bili ob odločanju o prenehanju njegovega mandata pred izjemno težko odločitvijo. Na to kaže tudi dejstvo, da je ustavno sodišče za odločitev potrebovalo več kot pol leta.«

V Socialnih demokratih bodo odločitev spoštovali; podobno pravijo v DeSUS-u. Franc Jurša je dejal, da so imeli takrat v poslanski skupini DeSUS določene pomisleke. »Takrat smo želeli drugačne rešitve, ampak glede na to, da smo se znotraj koalicije na koncu odločili, smo sprejeli sklep, kakršen je bil.«

Poslanec SDS Vinko Gorenak je tako odločitev ustavnega sodišča pričakoval. »Seveda bomo v SDS preučili, kaj ta odločitev pomeni, kakšne postopke lahko izpelje predsednik stranke Janša, sam pa v tem trenutku pričakujem eno stvar. Da se mu vsi opravičijo, to je najmanj, kar lahko pričakujemo.«

Ali bodo opravičilo dočakali, je ob obstoječi politični kulturi malo verjetno. Je pa vladna služba za zakonodajo že posredovala stališče, da prenovljeni predlog zakona o poslancih, ki je še v parlamentarnem postopku, ustrezno ureja to področje.

Če so nekateri pričakovali, da bo po odločitvi ustavnega sodišča predsednik državnega zbora Milan Brglez podal svoj odstop, so se motili. Na novinarski konferenci je poudaril, da se mora tako odločiti poslanska večina, sam pa tega koraka ne bo naredil.

Za otroke gre

Ustavni sodniki so preteklo sredo obravnavali tudi pritožbo zoper sklep državnega zbora, ki je zavrnil razpis zakonodajnega referendumu o noveli zakona o zakonski zvezi. Pritožbo so vložili v koaliciji Za otroke gre, ki trdi, da v zakonu samem ni bila ugotovljena nobena protustavnost in ga zato ni treba spreminjati. Odločitev ustavnih sodnikov v koaliciji pričakujejo ta teden.

»Pričakujemo, da bo ustavno sodišče dovolilo referendum, saj ni nobenega ustavnega ali pravnega razloga za to, da bi ga prepovedali. Zakonska zveze žene in moža, ki jo spremenjeni zakon ukinja, namreč nikoli v slovenski zgodovini ni bila spoznana kot protustavna. Prav tako nikjer, ne v ustavi, ne v kateremkoli mednarodnem dokumentu ni zapisano, da je posvojitvev otroka pravica dveh oseb istega spola. Nenazadnje je ustavno sodišče pred tremi

leti in pol dovolilo referendum o podobni temi«, je poudaril sovoditelj koalicije Za otroke gre Aleš Primc.

Po njegovih besedah jih ne glede na to, kakšna bo odločitev ustavnega sodišča, čaka še veliko dela za spoštovanje pravic otrok, staršev in starih staršev.

»Namesto tega, da se ves čas branimo pred napadi na otrokove pravice, materinstvo in očetovstvo, Slovenija potrebuje nov zagon pomoči družinam. Posebno tisočim, ki so v težkem socialnem položaju, staršem, ki so brez dela; najti moramo načine za razbremenitev mater, ki pregorevajo ob vsakodnevnih službenih in družinskih obveznostih. Slovenske družine namesto nenehne napadanja in omalovaževanja potrebujejo nov zagon ljubezni, spoštovanja in zaupanja. Vabim vas, da k temu vsi skupaj prispevamo«, je za radio Ognjišče še dejal Aleš Primc.



Spomin v Hudi jami

Pred vhodom v rov svete Barbare v Hudi Jami pri Laškem je bilo v soboto, 13. junija dopoldne, slovesno bogoslužje v spomin na ljudi, ki so bili tam pomorjeni pred 70 leti. Somaševali so celjski škof Stanislav Lipovšek ter kot predstavnik hrvaške in avstrijske škofovske konference, škof Mile Bogovič in prior benediktinskega



samostana v Mariboru Edmund Rudolf Wagenhofer. Pri oltarju so se jim pridružili številni duhovniki in več kot tisoč vernikov. V programu, ki je sledil, je zbrane nagovorila predsednica komisije državnega zbora za človekove pravice in enake možnosti Eva Irgl. Prišel je tudi prvak SDS Janez Janša.

Škof Lipovšek je v svojem nagovoru med drugim pozval k skrbi za mir in pravičnost, priznanje resnice ter popravilo krivic in posledic med in povojnega nasilja, pa tudi k odpuščanju in spravi. Sedemdeset let je minilo od konca druge svetovne vojne, od teh jih je po njegovih besedah 50 minilo v prisilnem molku in načrtnem prikrievanju resnice, o čemer priča 600 in več večinoma še neurejenih grobišč po vseh delih naše domovine, kar je

temna stran naše zgodovine.

Osrednja govornica na slovesnosti po maši je bila predsednica parlamentarne komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti Eva Irgl, ki je med drugim dejala, da bo, dokler bo del politike zavestno ščitil morilce in potvarjal zgodovino v delu, ko govorimo o povojni moriji, težko graditi na iskreni skupni prihodnosti. V vsakem civiliziranem in demokratičnem svetu po njenih besedah velja pomor brez sodnih procesov za zločin, zato je z vidika občje človeških norm nedoumljivo, da del politike noče razlikovati med usmrtitvijo, ki je izvršena na podlagi sodnega procesa, ter pomorom, ki je bil storjen brez enega samega pravnega akta, izključno zaradi realizacije komunistične ideologije, je še dodala poslanka SDS.

Slovesnost je pripravilo Društvo za ureditev zamolčanih grobov, pridružilo pa se jim je tudi Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve. Predstavnik obeh, Roman Leljak in Aleš Hojs sta pred rovom položila tudi venec.

Leta 2009 so delavci Rudnika Trbovlje-Hrastnik prebili pregrado v rovu Sv. Barbare in odkrili posmrtno ostanke več sto žrtev. Doslej so izkopali in opravili forenzični pregled okoli 800 okostij, stroka pa predvideva, da so v rovih še vedno ostanke več kot 2000 žrtev.



IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Prihodnjo soboto se bo precej zjasnil položaj argentinskega političnega odra. Ta dan namreč zapade rok, da posamezne povezave vpišejo imena svojih kandidatov za vsa mesta, ki bodo razpisana na primarnih volitvah avgusta in dokončnih oktobra. Torej ne bo več sprememb ne povratka na izhodiščne točke.

Preveč kandidatov ali premalo mest. Prejšnjo sredo, dan po stavki, ki je dejansko ustavila življenje v državi, so morale vpisati imena in sestave volilnih povezav. Osem se jih je predstavilo na vsedrjavni ravni. Dve sta resni: vladna Fronta za zmago in Macrijeva povezava »Cambiamos«, ki imata edini resne upe na zmago. Massa je trdovratno potrdil, da se bo predstavil za predsednika. Progresisti Marjetke Stolbizer vztrajajo na svojem položaju. Potem so še štiri pomilovanja vredne skupine. Tri levičarske, ki bi morale biti ena sama, pa jih malenkostni ideološki dvomi neskončno ločijo; in pa Federalisti vedno neverjetnih bratov Rodríguez Saá. Znani so predsedniški predkandidati; vse ostalo je neznanka, zlasti v vladni fronti, kjer gospa predsednica osebno potrdi (ali zavrne) vsakega še tako nepomembnega kandidata. Obenem obrobno potekajo mrzlična pogajanja med obema opozicijskima veljakoma. Macri in Massa drug drugega ne moreta videti, a se zavedata, da potrebujeta vse glasove teh dveh skupin. Cilj je doseči dogovor vsaj v provinci Buenos Aires, ker v nasprotnem primeru, bo vlada pogazila opozicijo in dosegla uspeh tudi na vsedrjavni ravni. Komaj nekaj ur še ostaja, da jih sreča pamet. Ko bodo pretekle te ure, bo jasno tudi še marsikaj drugega, predvsem, kako in kje se bo na kandidatnih listinah pojavila sedanja predsednica in tudi njen sin Máximo. O tem je preteklo že precej črnila, a stvar ni dokončno jasna. Bo gospa poslanka v južnoameriški parlament? Bo poleg tega kandidirala tudi kot poslanka province Buenos Aires ali Santa Cruz? Malo verjetna je druga možnost, večkrat omenjena, da bi kandidirala za guvernerko province Buenos Aires. Kaj pa Máximo? Nameravali so, da bi kandidiral za župana rodnega mesta Rio Gallegos, pa mu ankete zelo slabo kažejo. Kot poslanec tam ali tukaj? Še bolj neverjetna je bila govornica, da bo kandidat za podpredsednika. Tako Scioli kot Randazzo sta se navdušeno izrazila glede

te možnosti. Treba se je prilizovati do konca. Koliko kruha bo iz te moke je pa drugo vprašanje.

Razna glasovanja. Preteklo nedeljo so volili v dveh provincah: Santa Fe in Rio Negro. V Santa Fe se je ponovila težava, ki je tam razburila duhove že ob primarnih volitvah: težave s preštevanjem glasov in ostre obtožbe o poverbi izida. Trije močni tekmeči so se predstavili: socialisti, ki so doslej vodili provinco; Macrijev Pro (kandidiral je Del Sel), ki je zmagal za par glasov na primarnih volitvah; in pa vladna Fronta za zmago. Prešteli so 95 odstotkov oddanih glasov in ustavili. Obtožbe nepravilnosti so pokazale, da je najbolje čim prej začeti dokončno preštevanje in počakati, kakšen bo izid. Doslej socialisti zmagujejo s 30,72% nad Pro (30,61%) tretja pa je vladna stranka (29,21%). Jasno, da v takem stanju vsak glas lahko odloči zmago. Treba bo počakati deset dni. V Rio Negro pa je presenetljivo zmagal dosednji guverner Wernetilneck. Njemu nasproti je stal Pichetto, vodja vladne skupine v senatu. Ta je imel vso podporo gospe predsednice, stranke, Siolija in Randazza, a je bil poražen. Prejel je 33,74%; Wernetilneck pa kar 52,82. V vladi je nastal preplah in zaskrbljenost. Jasno je, da ima tudi vladni vpliv svoje slabosti. Rio Negro je namreč ena izmed provinc, ki je grobo prizadeta zaradi vladne gospodarske politike. Jabolka in hruške, glavni krajevni pridelek, gniyejo na drevesih. Izvoz je nemogoč zaradi nesmiselne dolarske valute. Državne subvencije, ki jih že nekaj časa napovedujejo, pa ne pridejo.

Revni in bogati. Ta teden se je obnovila polemika okoli številke revnih. Ponovimo, da je predsednica pri Združenih narodih zatrdila, da je v državi samo 5% revnih. Vodja ministrov (De Vido) je nato potrdil, da je v Argentini manj revnih kot v Nemčiji. Te dni je argentinska Cerkev povedala svoje. Na podlagi socioloških raziskav Katoške univerze so škofje zagotovili, da revščina presega 25%. Vsak četrti Argentinec je torej reven. In sledeče vprašanje: se lahko gospa predsednica laže, in ob tem ni nikarkršne posledice? Mimgrede: kot je sama prijavila, je lansko leto od bančnih naložb in raznih najemnin prejela 12 milijonov pesov, kar milijon dolarjev po neuradnem tečaju. To vsekakor ni revščina.

ALMANAH PETOŠOLCEV 2014

Gradili so boljši svet, gradili bomo boljši svet



Almanah s tem naslovom so nam abiturienti lanskega leta 2014 Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelj Marka Bajuka na prvih 78. straneh prikazali zgodovinske osebnosti.

Po žrebanju je vsakemu petošolcu sreča naklonila ime neke zgodovinske osebnosti. Nje življenjepis je dijak prebral, analiziral in končno napisal kot prispevek za Almanah

2014. V vseh primerih so nam te zgodovinske osebnosti v zgled, se lahko od njih marsikaj naučimo in jih posnemamo ter občudujemo. Imamo izbor zgledov, kako so te osebnosti iz različnih držav, moški in ženske, različnih kultur in časov odgovorno in plodovito uporabile svoje talente. Vsak izmed abiturientov je obdarovan s posebnimi talenti, željami, načrti, iluzijami in čustvi. Rodili so se v tej čudoviti in barviti Argentini, a njihove družinske in narodne korenine segajo daleč v krasno in gostoljubno Slovenijo. Te okoliščine tudi na poseben način bogatijo njihovo življenje.

Čez nekaj let ko bodo ponovno prebirali prispevke tega Almanaha, takrat bodo šele v pravi dimenziji doumeli, kaj pomeni za človeško družbo vsak posameznik in kaj vse lahko doprinese k rasti in razcvetu celotnega človeštva. Da zablestijo v polni luči talenti, s katerimi jih je Bog obdaroval in za katere bodo nekega dne dajali pred Njim obračun, pa je potrebna velika mera ljubezni, navdušenja, požrtvovalnosti, priprave, pridnosti in doslednosti. Skratka, človeka v polnosti besede; človeka v notranjosti, v svojem delovanju, v svojem preoblikovanju sveta - človeka z vrednotami! V teh življenjepisih je zgled za mladino, kako lahko doseže, da bo družba, v kateri živi in dela, dosegla svojo polnost in tudi napredek. Preko pregleda biografij oseb, ki so pripomogle tekem stoletij, da je svet boljši na verskem, etičnem, znanstvenem, umetniškem... in zakaj ne? športnem svetu, bodo imeli zgled in smer za prihodnost

Uvod v Almanah je napisala profesorica dr. Katica Cukjati.

Pred uvodnimi mislimi je kazalo vseh abiturientov RASTI XLIII.

Po uvodnih besedah je zabeležena pomembna misel iz 14. stoletja »Kristus nima drugih rok kot naše, da danes opravi svoje delo«. Pri sestavi tega Almanaha je sodelovalo 30 dijakov Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelj

Marka Bajuka iz Buenos Airesa pod vodstvom ravnateljice prof. Nede Vesel Dolenc in trije abiturienti bariško-tečajja dr. Vojka Arka, pod vodstvom dr. Staneta Žužka.

V zadnjem delu Almanaha na 22 neoštevilčenih straneh pa lahko sledimo, kot je že postalo zadnja leta tradicionalno, vsebinsko in fotografsko bogat dnevnik potovanja. Med drugim kot so ga nam sami abiturienti označili »Najvažnejši dogodek našega potovanja« - to je bilo srečanje v sredo, 25. junija 2014 s papežem Frančiskom.

Ilustracije vsakega članka abiturientov rasti XLIII primerno bogatijo tekste, ki jih beremo z zanimanjem, lahkoto in radovednostjo.

Estetsko oblikovanje Almanaha je umetniška stvaritev oblikovalke Monike Urbanije Koprivnikar. Osebnostne fotografije in skupinska fotografija abiturientov na zadnjih platnicah so delo fotografa Marka Vombergarja.

Za sodelovanje pri korekturah prispevkov petošolcev moramo pa omeniti in se zahvaliti Lucijani Hribar Podržaj in Metki Mizerit.

Almanah je tiskala Servicios gráficos AVELLA.

Almanah abiturientov Rast XLIII nam vzbudi upanje in veselje ter zadovoljstvo nad vsebino. Želja profsorskega zbora, staršev in celotne skupnosti pa je, da bi nevihte, preizkušnje in težave v življenju naših abiturientov ne premagale njih iluzije, upanje in veselja ter, da bi udeleženi na svoji poti talente ter sledili zgledom, ki so nam jih tako navdušeno predstavili!

K.C.

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Spomin je hkrati opomin, da smo na stezi časa, ki hiti, in da je pot pred nami slutnja, ki je lahko ni, ker jo uredniki šele naš korak in hoja, a da potem okamenijo in je nobena sila več ne uniči. Spomin nam omogoči, da nabiramo izkušnje, znanje, da občutimo hvaležnost in kesanje in če ga kdo resnično ceni in goji, bistri mu um, uvid stvari, da lažje dela kar je res in prav in ko poteče čas zorenja, rodil bo sad, ki je - modrost.

MK

50. letnica smrti msgr. Janeza Hladnika



Msgr. Janez Hladnik

20. junija 1965, torej pred petdesetimi leti, je v 63. letu starosti umrl msgr. Janez Hladnik, brez dvoma ena vodilnih in najbolj zaslužnih osebnosti med slovenskimi izseljenskimi duhovniki. Njegovo pionirsko in dostokrat misijonsko delo je bil pravi blagoslov za slovenske izseljence, ki so v dvajsetih letih prejšnjega stoletja prispeli v Argentino zlasti s Primorske in Prekmurja. Po drugi svetovni vojni pa je v osebnem srečanju

s tedanjim predsednikom Peronom dobil zagotovilo, da lahko pridejo v Argentino »vsi ki imajo pogoje, ki jih določa ustava, pa naj jih bo deset tisoč ali več. Takih ljudi mi potrebujemo«. To je odprlo široka vrata za val protikomunističnih beguncev v taboriščih po Avstriji in Italiji, ki so v negotovosti in strahu pred nasilno vrnitvijo in življenjsko nevarnostjo iskali možnost preselitve v Ameriko.

Hladnik je bil doma iz Rovt nad Logatcem, kjer se je rodil leta 1902. V zgodnjih otroških letih si je s koso hudo ranil nogo, ki se mu je potem še ognojila, da bi mu skoraj odrezali. Posledice so ga spremljale vse življenje in mu povzročale težave pri hoji, končno pa bile glavni vzrok prezgodnje smrti. Imele so pa še drugo, odločilno vlogo zanj. Fant na imenitni in napredni kmetiji bi skoraj imel določen svoj poklic, a okvara na nogi je bila pri tem resna ovira. Pričelo se je prigovarjanje »da boš učen, boš profesor kot stric, boš gospod, kot gospod stric«, za kar pa mladi Janezek ni in ni bil navdušen. Vsi pomisleki so končali, ko je oče odločil: »Šel boš v šolo, pa amen«. Desetleten je tako odšel v šolo in to v Škofjo Loko, kar je v tistih časih pomenilo, da se je vračal na dom samo na pol leta. Dve leti nato je bil že gimnazijec v Škofovih zavodih v Šentvidu. Osem gimnazij, med njimi svetovna vojna in nastanek Jugoslavije, na koncu pa matura. Odločil se je za gozdarsko fakulteto v Zagrebu in ostal tam - štiri dni. Še eno leto je zorela odločitev, ki ga je pripeljala v ljubljansko semenišče in do nove maše pri petindvajsetih letih.

Svojo prvo duhovniško službo je vršil kot kaplan v Metliki, nato je skrbel za kakih deset tisoč slovenskih vernikov v Zagrebu, med katerimi je bilo veliko Metli-

čanov, od tam pa je odšel za kaplana v Kostanjevico.

V tem času je že večkrat premišljeval o Argentini. Od gospoda Kastelica je redno prejemal revijo Duhovno življenje, leta 1935 pa je stopil do škofa Rožmana in ga vprašal: »Prevzvišeni, že dolgo se mi vsiljuje misel na Argentino. Zaradi bolezni sem jo enkrat že pokopal. Toda sedaj, na duhovnih vajah, je spet tako vsiljivo stopila predme, da vas moram vprašati za svet. Kaj se vam zdi, ali naj grem ali naj te sanje dokončno pokopljem?« »Gospod Janez, pojdite! Bil sem v Severni Ameriki in videl, da je duhovnik našim ljudem v tujini nujno potreben. Doma ne bo nihče umrl brez Boga, tam pa boste marsikomu odprli nebeška vrata«, mu je odgovoril škof.

Kmalu zatem je odšel iz Ljubljane na dolgo pot skozi Trst, Pariz, Lurd, Bordeaux, od tam z ladjo v Lizbono in čez Atlantik v Buenos Aires. Tu je bil v pomoč g. Jožetu Kastelcu do njegove tragične smrti na Aconcagui leta 1940, ko je vse breme padlo nanj. Na vseh področjih je razvijal tolikšno dejavnost, da je povsod zbujal občudovanje. Kaj vse je zmož, mnogokrat sam, čisto sam! Za svoje ljudi je skrbel, jim maševal, krščeval otroke, jim oznanjal Kristusov nauk, jim pomagal v stiskah življenja, zanje posredoval, jim pisal in urejal Duhovno življenje, ga razpošiljal in sam pobiral naročnino, organiziral in vodil romanja v Luján, k Lurški Materi božji in k sv. Antonu Padovanskemu. Skrbel je celo za razvedrilo z raznimi družabnimi prireditvami. Po svojem delu je postal znan po vsej prostrani Argentini, saj skoraj ni bilo večjega kraja v državi, v katerem ne bi poiskal slovenskih ljudi in jih znova in znova obiskoval.

Koliko naporov, osebnih in gmotnih žrtev je bilo združenih z rešitvijo življenjskega vprašanja slovenske povojne emigracije, ki ji je omogočil vstop v Argentino! Kolikim je pomagal na najrazličnejše načine, da so prišli do stanovanja in dela.

Slovenska vas je njegov živ spomenik. On si jo je zamislil in imel odločilno vlogo pri njenem ustvarjanju. Popolnoma zaslužen nosita njegovo ime glavna cesta v vasi in dom, ki družji krajevne rojake.

Kot župnik pri sv. Jožefu je postal dobesedno ljubljeneč svojih faranov in znan daleč naokoli. Vsestranskemu delu je dala priznanje tudi cerkvena oblast, ko ga je na škofov predlog imenovala za monsignorja. Bil je prvi slovenski duhovnik v Argentini, ki je bil deležen te časti.

Pri vseh naporih se ni dosti menil za svojo bolezen na nogi. V zdravniško oskrbo se je zatekal samo tedaj, kadar se je oglasila v hujši in resnejši obliki. Aprila 1965 so mu odrezali peto v mestnem sanatoriju sv. Jožefa, kjer je začel vedno bolj slabeti. Neizmerno si je želel da bi se vrnil na faro. Zdravniki so mu dovolili, da je soboto 12. in nedeljo 13. junija prebil med svojimi verniki, neprestano spove-



Pri pogrebu je sprevodu načelovala slovenska zastava.

doval, maševati pa ni mogel, ker ni mogel stati. Vrnil se je v sanatorij, kjer sta ga še obiskala kardinal Caggiano in škof Shell iz Lomas de Zamora. V nedeljo 20. ga je zadela srčna kap, za katero je umrl in odšel k Bogu po zaslužen plačilo. Še isti dan so prepeljali krsto v župno cerkev sv. Jožefa. Množice, ne le iz njegove, temveč iz vseh okoliških far, so ga prišle kropit in molit za pokoj njegove duše. Posebno številni so bili tako stari kot novi slovenski nase-ljenci.

Msgr. Hladnik je imel veličasten pogreb, kakršnega pripravi hvaležen narod samo svojim največjim dobrotnikom. Sprevod po cesti je bil dolg celih pet kvader. Po dveh letih so bili slovesno preneseni njegovi zemeljski ostanki v cerkev sv. Jožefa. Tam bo spominska maša v španskem jeziku v soboto 20. junija ob 19. uri. V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi pa bo slovesna maša v nedeljo 21. junija ob 9. uri, ki se bo nadaljevala s kratko prireditvijo v Hladnikovem domu.

»V službi Cerkve in naroda« je bilo Hladnikovo življenjsko vodilo in tudi podnaslov njegove knjige spominov »Od Triglava do Andov«, glavni vir podatkov vključenih v tem članku. Ker je vodilo v polni meri izpolnil, smo mu vsi argentinski Slovenci neizmerno hvaležni.

F.S.

PRED 70 LETI

MARKO KREMŽAR

Ko se je pričelo prebivalstvo zavodske dvorane polagoma krčiti, so postajali obiski partizanov bolj neposredni. Stopali so v dvorano, se sprehajali med nami in gledali za znanci. To je postalo del dnevne rutine, kot je bilo »klicanje« del nočne. Težko je popisati občutek, ki ga imaš, ko stopa ob tebi, ki sedi ali ležiš na cementnih tleh, človek v bleščečih škornjih, v novi, zlikani uniformi in gleda koga bo poklical in vzel seboj na »zaslišanje«. Veš, da išče znanca, sovaščane, sošolce, morda sorodnike ali nekdanje soborce, da se potem znese nad njimi, kot da bi bila revolucija eno samo osebno obračunavanje. Upaš, da te partizan s pištolo za pasom ne pozna, da je iz kateregakoli drugega kraja, da je študiral na drugi gimnaziji, da ni bil nikdar v našem prosvetnem domu, da boš ostal še naprej nepoznan in neopazen. Potem vidiš, da je mož v škornjih nekomu ukazal, naj vstane. Ali te morda ta pozna? Če je tvoj znanec, je skoraj gotovo, da bo slej ko prej povedal, da si v dvorani tudi ti in bo ponoči tvoje ime na spisku. Ko vidiš, da fanta ne poznaš, upaš, da tudi on tebe ne. Oddahneš si, dokler ne pride v dvorano spet nov obisk. Na mladostnost se nihče ne spomni.

Ti nenapovedani obiski so se pričeli navadno z glasnim pozivom naj se javi tisti, ki je iz tega ali onega kraja, nato je sledila groznja, kaj bo, če se kdo potuhne, potem pa se je pričelo motrenje brez besed, najprej od daleč pa tudi zelo

od blizu. Včasih so prihajali med nas posamič, včasih jih je prišlo več. Tudi med tem, ko so nam delili menažo, smo lahko videli kakega partizanskega oficirja, ki je stal nekaj korakov proč in gledal naš mimohod. Vedeli smo, tudi on išče znanca. Velika povojna morija na Slovenskem ni bila brezosebna. Bilo je zavestno ubijanje konkretnih oseb. Iz Škofovih zavodov niso pošiljali v smrt anonimne množice jetnikov. Morili so znanca, rojake, katerih imena so poznali.

Bog ve, koliko časa sem bil v dvorani, ko sem opazil, da sta na drugem koncu moja prijatelja Marko Vrelc in Tonček Žakelj. Obiskal sem ju, čeprav sem si moral s težavo utirati pot čez morje ležečih teles. Gledano z današnjimi merili je vse skupaj težko razumljivo. Fanta sta ležala ob steni, skoraj v kotu, desno od vrat, v resnici le nekaj deset metrov od mene. A takrat je bilo to zelo daleč.

Nekoč sem videl, da so ju odvedli iz dvorane. Ko so ju po nekaj urah pahnili nazaj v dvorano, sem se spet privlekel do njiju. Povedala sta, da ju je prepoznal neki partizan, sošolec s klasične gimnazije. Pričeli so ju »zasliševati« in pretepati. Posebno krvoločno so se ju lotili, ko so pri enem našli rožni venec pri drugem pa svetinjico Brezmadežne, ki se jima ju je posrečilo do tedaj obvarovati. Videl sem kako sta bila zbita, a nista tožila. Pričakovala sta, da ju bodo tisto noč poklicali. Bila sta mirna, pripravljena na smrt.

Ponoči je poklical komisar med drugimi tudi ta moja prijatelja. Z njima

me ni vezalo le domobranstvo, družili so nas tudi skupni mladostni ideali in leta navdušenega, nesebičnega dela pri Mladcih. Nikdar ne bom pozabil, da sta bila kljub lakoti, ušem in od pretepanja okrvavljenem perilu čudovito mirna. Nista dvomila, da trpita za Boga in za Marijo. Prepričan sem, da je podobno čutila in verovala večina domobrancev, ki so jih tiste dni iz raznih taborišč gonili v smrt od komunistov vodeni partizani.

Škofovi zavodi so se počasi praznili, menaža se je zgostila, med repo so pričeli metati krompir, opomogli smo si. Pričelo se je popisovanje preživelih. Na vrsto sem prišel 16. julija. Popisali so nas v nekem prostoru zunaj dvorane. Hoteli so vedeti moje ime, priimek, od kod sem doma, kje sem bil pri domobranjih in koliko časa. Po popisu se nismo vrnili v dvorano. Namestili so nas po raznih prostorih. S skupino sojetnikov sem se znašel v srednje veliki sobi, mislim, da v prvem nadstropju. Namesto na cementu smo zdaj ležali na parketu. Bil je napredek, čeprav so nas uši spremljale tudi na parket.

Mislim, da je bilo kaka dva dni kasneje, ko so me proti večeru poklicali. Hitro sem se poslovil od prijateljev in stopil na hodnik, kjer je stala zastražena že manjša skupina jetnikov, domobrancev iz drugih sob in edinic. Nisem vedel kam nas vodijo. Malo zgodaj je bilo za običajne transporte, a ker se je že mračilo, tudi to ni bilo izključeno. Kasneje sem zvedel, da so tisti, ki so ostali v sobi pričeli za nas moliti, kakor

smo navadno delali, kadar so koga iz naše bližine peljali v smrt. Odvedli so nas na dvorišče. Ko so nas naložili na tovornjak smo zvedeli, da nas peljejo v centralne sodne zapore na Miklošičevi cesti, za proces proti »Slovenski legiji«.

Večina mož in fantov, ki so tistega meseca junija polnili prostore Škofovih zavodov, je bila takrat že pomorjena in njihova telesa vržena v prikrita grobišča po vsej slovenski zemlji, kjer so še danes. Preostale je nekaj tednov nato dosegla »amnestija«. Vrata Škofovih zavodov so se odprla in preživeli mladostni domobranci, od katerih so se nekateri komaj držali na nogah, so se z negotovimi koraki odpravili proti domovom širom Slovenije. Mnogi od njih niso prišli do doma. Na poti so jih prestregli in pomorili krajevni pristaši »Osvobodilne Fronte«.

Vse to se je godilo mesece po končani drugi svetovni vojni.

Od takrat mineva sedemdeset let. Totalitarne Titove Jugoslavije ni več. V demokraciji slovenski državi priča nad šesto množičnih grobišč brez besed o strahotah, za katere tudi ta država še ni našla besed obsodbe. Vendar resnica je trdoživa in dokler bo prisotna v spominu potomcev preživelih, bo zagotovilo, da bo vsem žrtvam komunistične revolucije in totalitarnega režima, ki ji je sledil, nekoč povrnjena dolžna čast. Nove generacije stojijo pred preizkušnjo zaupanja in zvestobe ...

(Konec)

NA KRAJU SMRTI

Svečanost v Kočevskem rogu

(Od našega dopisnika)

Spominske slovesnosti za pomorjene in pobite v medvojnem in povojnem času v Sloveniji so vedno enake in drugačne. Že vsa leta so enake po smislu in po namenu: obdržati živ spomin na zamolčane žrtve, moliti za blagor njihovih duš, pa tudi za duše tistih oseb, ki so jim zlo povzročile. Drugačne pa so po obliki, saj je vsako leto nekaj sprememb - občasnih ali trajnih, - ki nam ostanejo v spominu.



Svečano polaganje venca

Pred tremi leti sem med vtise zapisal prisotnost (redkih) skavtov in se zamislil ob možnosti, da jih bo naslednja leta več. In res: letos jih je bilo veliko. Pripadajo ZBOKS-u (Zvezi bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov), ki so v skavtskih krogih urejali prihod množice romarjev, pomagali pri zbiranju mašnih darov, spremljali duhovnike, ki so delili sv. obhajilo po vsem prostoru okoli kapelice Božjega usmiljenja, žejnim delili vodo.

Tudi mladi so prispevali svoj aktivni delček pri novostih, saj so slovesnost začeli dan prej, z večerno mašo, ki je bila uvod v celonočno molitveno bedenje in se v duhovnosti povežali s pokojnimi. Organizirali so ga v sodelovanju s kočevsko župnijo.

Posebno sliko so med množico naredili spominski križi, ki jih je v soboto, 30. maja, na Kongresnem trgu v Ljubljani blagoslovil ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Anton Jamnik. Ti enotni spominski križi opozarjajo na farne spominske plošče, 168 po številu. Na njih je napisano ime župnije in število žrtev.

Lep, ne preveč sončen dan je privabil nešteto veliko ljudi. Pred začetkom maše je bilo tudi polaganje vencev. Ob prisotnosti Garde Slovenske vojske so jih položili Borut Pahor, predsednik RS, Nova slovenska zaveza in Nova Slovenija, Slovenska demokratska stranka in Slovenska ljudska stranka. Pred mašo so na prenosne zvonove igrali Vrhniški pritrkovalci.

V uvodnih besedah je kočevski župnik pregledal besede in leta: Govorimo o 70-letnici, o 70. let, sedmih desetletij - kakorkoli že naglasimo, a vsakič pridemo do spoznanja, da izgubljamo potrpljenje ...

Letošnjo mašo je daroval beograjski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Hočevar. V pridigi je z izbranimi besedami povezal spominski del z nedeljsko pridigo o semenu gorčice. »Iskreno vas vabim, da prebudimo v sebi moč vere in upanja, da je Njemu, Gospodu, vse

mogoče, in da danes iskreno zaželim, da ne bi bili več sužnji preteklosti in sedanosti ampak klicarji novih nebes in nove zemlje ... Samo Bog, izključno samo On, lahko omogoči, da slano morje gorja ni več med nami. Samo On lahko obriše vse solze na katerikoli strani, na kateri koli strani neba in kateri koli strani ideologije. Samo on lahko prežene od nas smrt, vpitje in bolečine. Samo On lahko odvzame našo preteklost in nam da pravo novost, pravo prihodnost.«

Po maši je slavnostni govor imel direktor založbe Družina Tone Rode, ki je med drugim rekel:

»Nikakor ne moremo mimo dejstev, ki so pripeljala do ene izmed največjih tragedij v zgodovini slovenskega naroda. Ne moremo molčati, dokler ne bo napočil nov čas iskrenega skupnega vrednotenja vsega, kar se nam je zgodilo. Naša dolžnost in odgovornost je, da preprečimo, da bi se zmote in napake iz preteklosti, ki so povzročile toliko gorja, še kdaj ponovile.«

»V časih, ko se na videz spet temni na obzorju, se ne smemo pustiti zavesti v malodušje. Iz nešteto grobišč se oglašajo vesti, ki se ne da utišati. Slovenci hočemo živeti v miru, spravljeni s seboj in med seboj. Prepričan sem, da je to iskrena želja tihe večine. Za to pa moramo ozavestiti in na novo ovrednotiti našo preteklost ter pretrgati s starim sistemom privilegijev, ideološkega favoriziranja in klientelizma ter enkrat za vselej vzpostaviti družbo enakih možnosti ter istih pravil za vse. Spodbujati moramo veselje do življenja. Pogum za tveganje v zaupanju. Samoiniciativno ustvarjalnost. Delo za skupno. Odprtost za različne oblike slovenstva v zamejstvu in zdomstvu, odprtost za druge, ki želijo obogatiti naš skupni prostor. Verujmo in delajmo, da se bo proces soočenja z našo zgodovino pospešeno nadaljeval, da bo resnica zasiljala v vsej svoji zapletenosti, žalosti in tragiki pa tudi v vsej

gladi in veličini, za notranjo osvoboditev celotnega naroda in za sproščenost njegovih življenjskih sil. Upajmo, da se bodo dediči starega režima nekoč odrekli titoizmu in komunizmu znotraj t.i. Narodno osvobodilnega boja. Ob tem ostajamo odprti za vse, ki so v tem gibanju iskreno videli rešitev za slovenski narod, še posebno v pokrajinah, kjer se je ta boj poistovetil z resničnim bojem proti fašističnemu zatiranju, pa čeprav je bil zlorabljen za doseg ciljev komunistične partije - za totalitarni prevzem oblasti.«



Tudi Argentina prisotna

»Zato se zavedajmo nenadomestljivega poslanstva pričevanja, naj srce govori srcu. Zvestoba Bogu, našim rajnim, narodu in domovini, zavezanost resnici, svobodi in pravičnosti, hrepenenje po resničnem miru in sožitju so razlogi, da vztrajamo na tem mestu.«

Sicer je bila slovesnost prav 'argentinsko' obarvana, na vseh ravneh. Med mašniki je bil msgr. Mirko Grbec; poleg pevskega zbora Anton Foerster z dirigentko Damijano Božič Močnik sta med mašo z različnimi pesmimi sodelovala Bernarda Fink Inzko in Marko Fink (zapela sta tudi med kulturnim programom po maši). Edini letošnji govornik je bil že omenjeni Tone Rode, med romarji pa je bilo videti člane nogometne ekipe, ki je prišla odigrati nekaj prijateljskih tekem po Sloveniji, veliko drugih obiskovalcev in seveda mnogi preseljenci. Bil je lep dan; niti nekaj kapelj dežja ni uspelo pokvariti vzdušja in zadovoljstva nad skrbno pripravljeno slovesnostjo.

GB - Fotografije: Marko Vomberger

OB 70-LETNICI SLOVENSKE TRAGEDIJE

Žalni praznik

»Čimbolj se temni okrog nas, tembolj moramo odpreti svoje srce za luč, od zgoraj.« Sv. Edith Stein
»Brez ljubezni je vse hudo mogoče ... Ti si maziljen z mojo krvjo«

Ves svet se spominja na dogodke izpred 70 let. Tudi mi, Slovenci. Še posebno tisti, ki smo se znašli v zdomstvu, v begunstvu ...

Vračam se v spomin. Kaj vse se lahko dogodi samo ob pomanjkanju prave ljubezni. Ne samo ljubezni kot pojma, govorim o tisti, ki naroča: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.«

Marsikdo se je pred 70. leti lahko vprašal - in prav gotovo se je veliko ljudi to spraševalo - Kaj se dogaja? ... Zakaj? Čemu? Veliko smo o tem že slišali in debatirali, ogromno se je o tem že pričevalo, ne samo v ustnem izročilu temveč v obliki pisane besede in pozneje vidnih pričevanj. Ne gre za vojno, ki je vsekakor po nepotrebnem napuhu nekaterih, ki si mislijo, da vladajo svet, krivična do drugih, temveč za vse ostalo, kar se je med vojno in po njej zgodilo: žrtve živih in rajnih iz človeškega greha in povojnega zločina ...

Sicer danes lahko to pišem in pričam ne po naključju, temveč, ker je moj oče moral zapustiti domovino še kot otrok/mladoletnik. Ni bil domobranec a bil je iz verne družine. Zakaj?

»Z odpuščanjem izročimo vse mrtve v Očetove roke.« S tem namenom so se 16. maja spominjali na Brezjah na vse doživeto.

Duh sočutja in spomina je živ zaradi prave iskrene ljubezni do domovine, naroda in vere. Drugače ne bi bilo mogoč slovenski čudež, tu ali tam, ob meji ali po svetu.

Prav zaradi tega sočutja smo se zbrali v nedeljo 7. junija, v duhu in telesu, da izvedemo proslavo njim v spomin. Zbrali smo se v Slovenski hiši v Buenos Airesu, v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. To je tudi naš kraj spomina.

Prvi jesenski zrak je obarval s sivo barvo megleno nebo buenosaireskega mesta. Spomin smo pričeli s slovesno sv. mašo. Daroval jo je dr. Jure Rode v spremstvu g. Francija Cukjatija in dr. Andreja Pozniča. Ta nam je med mašo namenil priložnostni nagovor in razgrnil nekaj misli ob spominu na vojne dogodke: »Spominjamo se 70. let ne samo konca druge svetovne vojne in nje žrtve, ne samo domobrancev, civilistov, žrtev povojnih pobojev ... moliti moramo za vse, tudi za grešnike, saj Bog ne želi njih pogube.« Zaključil je z vprašanjem: »Kam gremo?«

Slovesnost je obogatilo lepo zbrano ljudsko petje ob spremljavi na harmonij prof. Andreja Jana.

Sem mislil, da sem sam
na sredi teh valov,
na sredi teh vetrov,
in nisem vedel, kam.
bl. Lojze Grozde

V nadaljevanju smo se v spoštljivi tišini zbrali na dvorišču pred spomenikom. Ponosno je predsednik slovenske fantovske zveze Niko Skubic, položil venec pred spomenik padlim. Za njim je stopala majhna skupina še živih domobrancev. Nato smo molili za pokojne. Sledil je poziv k molku ob zvokih trobente Francija Žnidarja. Simbolični objem se je zaključil z pesmijo »Mi legionarji ...«

Ni bilo slišati besed; le rahel hladen jesenski veter se je pojavil, kakor da bi nas res objel in tako povabil, da bi obogatili naš spomin z akademijo v prostorih dvorane škofa dr. Gregorija Rožmana.

Tam zbrani in v tišini smo prisluhnili besedi in mislim gospe Andrejke Dolinar Hrovat, ki je naslovila svoje besede vsem žrtvam vojne in revolucije. Njen govor objavljamo na uvodnem mestu. Zaključila ga je s pozivom: Slava Vam!

Ob premišljevanju teh besed, je sledil prikaz črno-belih grafičnih utrinkov iz tistih časov, v složni priložnostni glasbi ter ugašene besede, bila je prava pot sočutja. V trenutku se v temi vse spreminja in se čuti prihajajoče moške stopinje. In res, moške in fantje pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vomberger so nam s petjem naslikali kako Rog se prebujajo izpod peresa Cirila Turka in Albina Krajnca.

V nadaljevanju se pojavi Lojze Lavrič, ki je iz svojega osebnega umetniškega vidika, s pravim občutkom podal v živo besedo Jesensko prikazen.

Pred koncem smo še sledili lepi uprizoritvi kratke igre Spomini, v kateri nas znani pisatelj Jože Lenarčič popelje k pogovoru in razmišljanju, ko še živeča a že ostarela



nik spomina in pričevanja



domobranca France (Dani Grbec) in Lojze (Dominik Oblak), obujata spomine na razne medvojne dogodke. Končno zaprosita natakarka (Marko Kocjančič) »ta kratkega«. Dvignila sta kozarčka. »Za naše fant« je predlagal France. »Pa še za nas, ki se jim bomo kmalu pridružili,« je potrdil tudi Lojze. Marsikomu med občinstvom so solze orosile oči.

Sledila je pesem »Moja domovina«, ki smo jo glasno in s čustvom peli vsi navzoči.

Kaj naj še omenim? Celoten program bil je globoko, duševno in fizično uresničen tako, da smo se za trenutek vsi navzoči dotaknili čustveno naših žrtev, v času in kraju zgodovinskih dogodkov ... Vsak izmed nas si lahko sedaj lasti košček slike te zgodovine, in jo ohrani kot pečat v svojem srcu.

**Minil je čas, ko me je norca motil
vsak vrisk krvi, vabljev oči sijaj.
Odšel bom in ne pridem več nazaj.
Gospod, za Tabo se bom zdaj napotil!
... Svobode bi napil se, kot medicine**
France Balantič

Hvaležni bodimo Bogu, da smo lahko skupaj preživeli ta dan, da smo lahko pričali o tem dogodku naše krute zgodovine. Odhajali smo vsak po svoji poti, pod lepimi sončnimi žarki, kot v zasani pomladi misleč:

Torej vemo: -Kam gremo - moliti moramo za vse - v sočutju - in - v spomin ...

Damijan Ahlin

Fotografije: Marko Vombergar

Zahvala

Hvala tudi vsem ostalim sodelavcem, ki so pomagali ob pripravi in izvedbi proslave. Ti so bili: Aleks Šuc (luči), Audio Pristava (zvok), Andrea Quadri Brula in sodelavci (scenski prostor), Veronika Malovrh (maskiranje) ter Erika Indihar (oblikovanje).

Lojze Lavrič

JESENSKA PRIKAZEN

V neopisljivi lepoti
zelenega predmestnega predela
v jesenskem popoldnevu
me vodi korak po preprogi
pestrih barv odpadajočega listja.
Življenje v meni prekipeva.
Zakaj ne bi? Jesen je čas zorenja,
čas žetve in zadoščenja,
in sadeži dobijo barvo sonca,
in veter srečo nosi mi in mir,
in dnevi le trenutki so
in trenutkov teh, kot da ni konca.
In sanjam, hodim s priprtimi vekami.
In vriska duša, se topi srce.
In sajam, in sanjam ...
In sanje se v grozo spremene ...

Pred mano na ulici prazni
se pojavi fant.
Čeljust ima razbito,
roko z roko z žico zvito,
njegov hrbet je ena sama rana
od udarcev neprepoznaven mu obraz.
S krvavimi očmi me slepo gleda,
odpreti usta hoče
a kri priteče
kjer roditi morala bi se beseda.

- Kdo si? - ga vprašam - prikazen iz pekla?
- Kdo sem, me vprašaš?
Že sedem desetletij je minilo,
in narod me še ne pozna?
Slovenski domobranec sem,
grem zopet na morišča pot,
umreti v miru hočem, a greh vaš grozni
spremlja me povsod. -
Ne upam vprašat kakšen greh;
čakam le na nov izbruh krvi in pa besed.
- Narod za katerega sem se boril
je že pozabil kdo je in kaj je bil.
Izdaja me, ko pozablja brat na brata,
ko namesto Boga si dela spet teleta zlata.
Ko namesto na resnico in odpuščanje
misli zopet lažno, iztegne zopet nož za klanje.
Ko učitelj in pisatelj
izmišljata si zgodovino,
pljuje mi v telo, to gnusno slino.
Ko splav postal ustavna je pravica
in podgano ziblje Brezjanska Mati in Kraljica,
ko čenče, zavist, obrekovanje seje v srca,
namesto upanja besede
mi zopet trga koža kose blede.
Ko veruje le v moč naduto,
daje novo mi klofuto.
Ko zaradi malenkosti vsakdanjih
pozablja na zakon ljubezni
znova mi kosti drobi,
besni ...-

Umolkne, in z bosimi nogami
skuša narediti nov korak.
Ustavim ga in vprašam.
- Počakaj fant: kam greš zdaj, kam?
Quo vadis, slovenski domobran? -
Odgovor tih se zgublja med vejicje:
- Namesto tebe, namesto vas
grem zopet v Loko,
na Teharje, v Kočevje... -



GIANNI RIJAVEC V ARGENTINI

Turneja in koncert v San Martinu

Bilo je skupno delo Veleposlaništva RS v Buenos Airesu (veleposlanik g. Tomaž Mencin in ga. Darja Zorko) in Slovenskim domom San Martín (predsednik dr. Viktor Leber). Organizirali smo turnejo slovenskega glasbenika, skladatelja, pevca in dirigenta ter ustanovitelja mirovne fundacije »Beli golob« (ki si prizadeva za širjenje ideje o miru na svetu). Gianni Rijavec nas je obiskal med 14. majem in 1. junijem, da bi nam z glasbo pričaral utrip Slovenije in slovenstva.

Tudi njemu veljajo verzi našega Prešerna:

»Komur pevski duh sem vdihnil,
ž njim sem dal mu pesmi svoje;
drugih ne, le te naj poje,
dokler da bo v grobu utihnil.«



Pevski duh je bil Janezu tako rekoč položen v zibel, v rojstnem Trnovem pri Gorici. Trnovo mu je postal kraj srečnega imena, veselega otroštva, ljubezni do domače zemlje ter predvsem popolne predanosti glasbi.

Res bogata je njegova glasbena pot. Saj je po poklicu pevovodja. Ustanovitelj in vodja vokalnega kvarteta Big-Ben, iz katerega se je razvila zabavnoglasbena skupina Big-Ben, ki je postala znana leta 1985 z uspešno *Ljubim te, Mateja*. Po razpadu skupine leta 1995 se Gianni posveti solo karieri.

Številne plošče, kasete in zgoščenke ter turneje in nastopi po vsem svetu (Evropa, Avstralija, Kanada in Amerika) potrjujejo glasbenikovo ustvarjalno moč.

Gianni je v Sloveniji poznan tudi kot televizijski voditelj številnih oddaj. Prepričan je, da z glasbo nagovori človeka hitreje in globlje kot z govorno besedo, zato je tudi postal mirovnik potom svoje fundacije.

Torej s turnejo je obiskal:

- Srednješolski tečaj ravn. Marka Bajuka, kjer mu je



skupina mladih zapela pesem »Slovenija moja si vsa«. Z njim se pogovorili in ga spraševali o njegovem delu. Tudi profesorji so ga sprejeli; ravnateljica prof. Neda Vesel mu izrekla dobrodošlico.

- Udeležil se je 46. Pevsko glasbenega večera SDO-SFZ, pri katerem je tudi zapel.

- Bil je prisoten na celodnevem praznovanju 60-letnice Slovenskega dne in 55. obletnice Slovenskega doma San Martín, kjer je aktivno sodeloval pri kulturnem programu.

- Obiskal je tudi radijske oddaje »Okence v Slovenijo« (Mirko Vasle), Radio ECO Buenos Aires (Miguel Werner).

- Interview za televizijsko oddajo »Por amor a ti« (Cablevisión), ki ga vodita Adriana Melo in Luba Opeka.

- Snidenje z g. Cirom Gabrielom Avrujem, svetnikom pri Net Spirit in United Religions Initiative.

Imel pa je sledeče koncerte:

- Slovensko društvo Triglav, Rosario; predsednica Graciela Kastelic, sodelavec Andrés Sotelo Klinec.

- Slovensko društvo Triglav, Paraná; predsednica Teresita Morales Princich, prevajalka je bila ga. Marjetka

Stariha.

- Za argentinsko občinstvo pel je v občini Almirante Brown (Adrogué) v Palacio municipal (Anahí Irazoz).

- Dobrodelni koncert za zavetišče beato Silvio Braschi, sestre Santa Marta v Palacio Paz, Círculo Militar, Plaza San Martín CABA.

- Nastop pri podelitvi zastav naziva Embasador miru (Organización Mil Milenios de Paz) dvorana Arturo Illia, Honorable Senado de la Nación Argentina (predsednica Inés Palomeque).

- Kot zaključek turneje pa koncert v Slovenskem domu San Martín.

Pri tem koncertu nam je v prvem delu predstavil poslanstvo mednarodne mirovne fundacije »Beli golob« in kako ga je to delo pripeljalo v stik z najvišjimi moralnimi avtoritetami po svetu (papeži: Janez Pavel II, Benedikt XVI, Frančišek, Dalai Lama med drugimi ...). To je predstavil z multimedijško predstavo in pesmijo.

Zapel je nam sledeče pesmi: *Beli golob*; je himna, ki slavi mir, prijateljstvo med narodi in je osnova mednarodne mirovniške fundacije Beli golob. *Dlan s srca*;

odprimo svoja srca za dobro, za to, da bo na svetu manj gorja, da bo življenje lepše. *Ni cvetja brez trnja*; da bi v življenju prišli do cvetja moramo marsikdaj iti



skozi trnje. *Soča*; pesem govori o najlepši slovenski reki, ki ima značilno zeleno modro barvo. O njej je pel že slovenski pesnik Simon Gregorčič. *Slovenska pesem*; poje o glasbenikovi domovini Sloveniji. *Kamen na srcu*; vsak izmed nas je zagotovo že občutil bolečino v srcu, ki je veliko hujša kot fizična bolečina. *Slovenija, moja si vsa*; govori o lepotah Slovenije. *V meni bije slovensko srce*; človek začuti domovino še posebej takrat, ko je v tujini. *Nobody knows*; to je črna duhovna pesem, ki govori o trpljenju temnopoltih ljudi ... Nihče ne ve za moje težave, samo Jezus.

Za tem pa je, v duetu z Loreno Simčič, zapel: *Ogenj ljubezni*; mora goreti v naših srcih, moramo ga nositi vedno s seboj. In nato: *Ljubezen je le ena*, saj je za vse življenje dana vsem in vsepovsod.

Navdušena publika je z bučnimi aplavzi in stoječo ovacijo prosila bis, tako nam je zapel še *Michelle* in *Ciao Mateja*.

Res lep večer smo preživeli Sanmartinčani in slovenska skupnost!



Res se moramo zahvaliti iz srca Gianniju Rijavcu za njegovo preprostost in delo!

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in por svetu je tudi bil pokrovitelj turneje našega gosta.

Če si želite ogledati slike turneje in koncertov, jih lahko poiščete na Facebooku Slovenskega doma San Martín ali Gianni Rijavec Argentina.

MLADINA NAŠEGA DOMA

Misijon v barrio Sarmiento

Na cvetno nedeljo je mladina Našega doma pripravila živi križev pot. Kot vsako leto, smo tudi ob tej priložnosti organizirali nabirko obleke ter dolgočasne hrane,



za najpotrebnejše. Letos smo odločili, da izročimo nabirko frančiškanskim misijonarjem, ki delujejo v barrio Sarmiento, v Villa Celina. Župnija »Nuestra Señora de la Guardia«, pripada sanhuški škofiji. Tam delujejo ti misijonarji, večina od njih, rojeni na Filipinah. Fray Isidro že osem let dela v tem revnem naselju. Stik nam je posredoval Berto Malovrh in po njem je mladina Našega doma prejela povabilo, na kratek misijon, v njegovi župniji.

V nedeljo 3. maja smo se zgodaj zjutraj zbrali v Domu in odšli, s skupnim prevozom, v Villa Celina. Ko smo prišli, so nas z veseljem sprejeli. Fray Isidro ni mogel verjeti, da je sanhuška slovenska skupnost nabrala toliko oblek in hrane. Ob 9.00 uri smo bili prisotni pri sveti maši. Ob koncu, je duhovnik prosil predsednika SFZ Igorja Malovrha, da spregovori in imenu mladine. Igor nas je predstavil, se zahvalil za povabilo in toplo dobrodošlico.

Nato pa smo imeli kratek pogovor z duhovnikom Isidrom. Povedal nam je, kako težko je življenje v tem kraju. Mamila, alkohol, ilegalne delavnice, suženjstvo so samo nekateri primeri. Ljudje trpijo, ker živijo v slabih razmerah, brez varnosti. Nekateri živijo celo na smetiščih. Posebno nas je presenetilo, ko nam je povedal, da samo oni, z nekaterimi pomočniki, delajo v tem revnem naselju. To so kilometri in kilometri barakarskega naselja. Vlada jih ne podpira, občina tudi ne, policije ni nikjer in imajo zelo malo prispevkov od drugih ljudi.

Po pogovoru, nam je razkazal vso okolico. Žalostno je bilo videti realnost, v kateri živi toliko ljudi. Nas je bilo triindvajset mladih, ki smo imeli prvič priložnost, da smo spoznali od znotraj eno »villo«. Nobeden od nas si ni predstavljal, da je toliko trpljenja in pomanjkanja. Velika žalost se nas je polastila.

Ko smo prišli nazaj v cerkev, je p. Isidro imel pripravljeno presenečenje. Povabil nas je na kosilo. Čeprav



je to za nas nekaj navadnega, a v tej župniji velikokrat manjka hrane, ker imajo zelo revno življenje. Iz hvaležnosti so nam pripravili piško na žaru in pražen krompir. Blagoslovili smo jedi s skupno molitvijo po slovensko in pripovedovali duhovnikom, kako deluje naša slovenska skupnost v Argentini. Po kosilu smo se lepo zahvalili p. Isidru za tako bogato doživetje, on pa nam je podaril podobice in knjige.

Vrnili smo se domov drugačni, pretreseni, a polni hvaležnosti. Radi bi uresničevali geslo papeža Frančiška, za naslednji Svetovni dan Mladih 2016 v Krakovu: »Blagor usmiljenim, zakaj ti bodo usmiljenje dosegli«.

NOVICE IZ SLOVENIJE

ODPRTJE KONZULATA V SEVILLI

Zunanji minister Karl Erjavec je uradni obisk v Španiji sklenil z odprtjem konzulata Slovenije v Sevilli, ki ga bo vodila častna konzulka Beatriz Alejandra Lucena Jurado. To je nova pridobitev slovenske konzularne mreže, ki se je letos tako razširila že za šest častnih konzulov in dva generalna častna konzula.

Z INFERNOM V NEBESIH

Film Inferno Vinka Möderndorferja je na 18. filmskem festivalu v Brooklynu prejel nagrado spirit za najboljši celovečerni igrani film. V tekmovalni program v tej kategoriji je bilo poleg Inferna uvrščenih še 11 filmov iz ZDA in Kanade.

TISOČ LETAL

Adria Airways Tehnika, ki letos praznuje peto obletnico, je na Brniku proslavila prenovno tisočega letala. V podjetju imajo ambiciozne načrte za naprej. Podatki za letos kažejo precejšnjo rast prihodkov. Glede na dobre obete za prihodnost raste tudi interes za nakup podjetja, v družbi pa si želijo strateškega lastnika, ki bo še naprej razvijal dejavnost na obstoječi lokaciji.

NEKATERI SO ŽE KONČALI

Učenci 9. razredov so še zadnjič odšli v osnovno šolo, kjer so prejeli zaključna spričevala. Na nekaterih šolah ali najetih dvoranah so potekale tudi vaje. Za vse ostale se bo pouk končal 24. junija, dan pred dnevom državnosti. Osnovno šolo sicer letos zaključuje 17.971 učenec in učencev.

PO SVETU

PAPEŽ PUTINU

Papež Frančišek je v sredo, 10. junija, ob obisku ruskega predsednika Vladimirja Putina v Vatikanu vse strani, vpletene v ukrajinski konflikt, pozval k spoštovanju februarjskih dogovorov iz Minska. »Sveti oče je poudaril, da si je treba iskreno in vztrajno prizadevati za mir v Ukrajini. Pri tem je izpostavil nujnost vzpostavitve ozračja dialoga in spoštovanja dogovorov iz Minska,« so po pogovorih sporočili iz Vatikana. Papež je sprte strani še pozval, naj omogočijo dostop humanitarnih delavcev. Papež in ruski predsednik sta se na zasebni avdienci pogovarjala tudi o konfliktu v Siriji in Iraku ter položaju krščanskih manjšin, pa tudi o odnosih med katoliško in pravoslavno Cerkvijo.

ZAPLETENA GRČIJA

Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker je v nedeljo prekinil pogovore grške vlade in posojilodajalcev, ker med stranema ostajajo bistvena razhajanja. Strah pred morebitnim bankrotom države se je še okrepil. Do konca meseca mora Grčija Mednarodnemu denarnemu skladu vrniti 1,6 milijarde evrov. Da bi to lahko storila, potrebuje mednarodno pomoč. V paketu, ki sta ji ga odobrila sklad in Evropska unija, je neporabljenih še več kot sedem milijard evrov, a le, če se bo grška vlada zavezala k reformam, med katerimi sta zanjo najbolj sporni pokojninska in davčna. Gerry Rice z denarnega sklada je dejal: »V večini bistvenih področij so med nami velike razlike.« Rok sporazum naj bi bila prihajajoča sobota.

100.000 V EVROPO

Podatki Združenih narodov kažejo, da je letos v Evropo prek Sredozemskega morja prispelo že več kot 100.000 migrantov. Iz urada visokega komisarja za begunce so sporočili, da bodo v odziv na to številko okrepiili svojo prisotnost v Italiji in Grčiji.

Po najnovejših podatkih svetovne organizacije je od začetka leta v Italijo prispelo 54.000, v Grčijo pa 48.000 migrantov. Poročilo omenja še Španijo z 920 in Malto z nekaj manj kot sto migranti. »Rešeni migranti in begunci večinoma prihajajo iz Podsaharske Afrike. Med njimi so tudi otroci in nosečnice,« je sporočil tiskovni predstavnik visokega komisarja za begunce.

ITALIJA NAJBOLJ PRIZADETA

Potem ko sta Francija in Avstrija poostrili mejni nadzor, postajajo razmere v Italiji vse bolj kaotične. Policija je posredovala proti približno 200 migrantom na meji s Francijo. Ker jih tamkajšnja policija ne spusti v državo, so se protestno posedli ob mejnem prehodu. Italijanske oblasti so tudi zaprle prostor za migrante pri glavni železniški postaji v Milanu, kjer je več noči prespalo na stotine prišlekov iz Somalije, Eritreje, Slonokoščene obale in Sudana. Tam čakajo na priložnost, da odidejo naprej proti bogatejšemu severu Evrope.

PISALI SMO PRED 50 LETI

PO DVAJSETIH LETIH

Dvajset let našega življenja izven domovine ne more iti mimo nas brez posledic. Ko smo bedni in žalostni zapuščali svoje domove, ko smo kot brezpravna raja životali po taboriščih, vsemu svetu v nadlogo, ko smo s culico izrabljene obleke in obdani od nedoraslih otrok prestopali meje novih domovin, smo bili resnična slika ljudi, ki jih je življenje vrglo v stran, premagane, prezirane, prepuščene negotovi bodočnosti in novim preizkušnjam v boju za obstanek.

Težak je bil začetek tega novega boja; brez beliča v žepu, brez strehe nad seboj, brez zadostne opore pri prvih korakih v novo življenje. Marsikdo je obupaval, marsikdo si je začel očitati, čemu se je toliko izpostavljal v dneh, ko je naš narod preživljal prelomnico svoje zgodovine. Zbirali smo se kot razkropljena čreda na svojih zbirališčih po nedeljski maši, iskali primerne zaposlitve in vsaj zasilnega doma, ukrepali kaj in kako za bodoče dni. Na dnu vseh naših ugibanj in ukrepov pa je bila vedno živa misel na vrnitev.

Danes je marsikaj že pozabljenega, stare rane ne skele več, ostale so le brazgotine za vedno. Otroci, že dorasli, imajo svoje poklice in kruh, že ustanavljajo svoje družine in vnuki že zvedavo poslušajo pripovedovanje svojih dedkov in babic o dogodkih, ki so jih davno nekdanj, tam daleč doživljali. Imamo svoje domove, udobnejše kot so bili oni doma, čeprav ne v tako lepi pokrajini ... Imamo društvene Domete in klube, prepevamo, igramo, hodimo na romanja in izlete, imamo športne prireditve, zabave, pa tudi predavanja, tečaje, zborovanja in manifestacije, imamo presenetljivo število organizacij in publikacij vseh vrst, lepo razvito versko, kulturno in socialno življenje ...

Spominski večer v Ramos Mejiji. Ob 20-letnici naše vetrinjske žaloigre je bila v soboto, 12. junija zvečer, v Slomškovem domu v Ramos Mejiji spominska proslava. Dvorana je bila mnogo premajhna, da bi sprejela številne udeležence. ...

Osebnostne novice. Družinska sreča. Družino Jožeta Šemeta in njegove žene ge. Ivanke roj. Bidovec je razveselil sinček. Pri krstu v Slovenski kapeli je dobil ime Marko Tomaž.

(Svobodna Slovenija, 17. junija 1965 - Št. 24)

BREZ OBZORJA V MAKEDONIJI

Voditelji štirih glavnih makedonskih strank so v Bruslju na pogovorih ob posredovanju predstavnikov Evropske unije iskali rešitev za končanje politične krize v državi. Dokončnega dogovora niso dosegli. Evropski komisar za evropsko sosedsko politiko in širitvena pogajanja Johannes Hahn pa je sporočil, da je nad odnosom nekaterih strank zelo razočaran. Makedonski politični voditelji so se 2. junija dogovorili, da bodo v začetku leta 2016 izvedli predčasne volitve, s katerimi bi poskusili rešiti globoko politično krizo, v kateri je država že več mesecev.

ISLAMSKA DRŽAVA

Te dni mineva že leto dni, odkar je skrajna skupina Islamska država v Iraku začela veliko ofenzivo in zavzela Mosul. Pod nadzorom džihadistov je tretjina iraškega ozemlja, pa tudi del sosednje Siriji. Pred konfliktom je iz domovine zbežalo na deset tisoče ljudi, ki so se zatekli predvsem v sosednjo Jordanijo. Tej državi je Slovenska Karitas s pomočjo darovalcev v preteklem tednu nakazala dodatnih dvanajst tisoč evrov, ki bodo namenjeni pomoči iraškim in sirskim beguncem.

RESUMEN DE ESTA EDICION

MEMORIAS DE JUNIO

El mes de junio de 1945 fue el más trágico de la historia eslovena. Terminada la Segunda guerra mundial y mientras el mundo celebraba la paz, doce mil hombres y jóvenes del Ejército Nacional Esloveno y muchos civiles, incluido mujeres y niños, fueron entregados a los comunistas, brutalmente masacrados, asesinados y tirados a las fosas comunes, diseminadas por toda Eslovenia. Cada año los recordamos, con admiración y piedad, ya que ofrecieron sus vidas por la fe cristiana y los valores de sus ancestros. Este año, al cumplirse siete décadas de la tragedia, el acto central tuvo lugar en el centro esloveno de Buenos Aires, con una misa, colocación de la ofrenda floral y acto en el salón "obispo Gregorij Rožman". Las palabras alusivas fueron pronunciadas por la señora Andrejka Dolinar Hrovat. Hubo recitados, cantos y un breve acto escénico. La conmemoración terminó con un canto a la patria, que fuera el himno de los "domobranci". Participó un público muy numeroso, que siguió en silencio y con mucho sentimiento el homenaje. Hubo actos conmemorativos también en Eslovenia. El más importante ante las fosas de Kočevje, uno de los lugares emblemáticos de las matanzas de posguerra. (Pág. 1, 4 y 5)

EL PADRE JUAN

El próximo 20 de junio se cumplen 50 años de la muerte de Mons. Juan Hladnik, sacerdote, misionero de los inmigrantes eslovenos en la Argentina. Recordamos su vida y su trabajo, primero como ayudante del padre Kastelic y luego como único pastor de la grey eslovena en el país. Viajaba incansablemente para visitar las comunidades en todo el país, desde la Patagonia, pasando por Córdoba, Rosario, Entre Ríos y tantos otros lugares, donde habitaba un esloveno. Atendía los barrios porteños con su habitual generosidad y entrega. Conociendo la importancia de la palabra escrita editaba la revista *Duhovno življenje*. Nuestra emigración de la posguerra le debe especialmente la gestión ante el presidente Perón, que permitió la llegada de miles de refugiados y sus familias a la Argentina. Fue el iniciador y alma mater de Slovenska vas, cuyo centro cultural y social hoy lleva su nombre. Murió en 1965 siendo párroco, querido y admirado, de San José Pompeo en Lanús. (Pág. 3)

VINO GIANNI RIJAVEC

El muy querido cantante esloveno visitó la Argentina. En un esfuerzo conjunto entre la embajada, el centro esloveno de San Martín y con el apoyo de la Oficina para los Eslovenos por el mundo, nos trajo sus canciones y su misión de paz. Estuvo en radios, dio entrevistas, visitó centros y cursos y dio muchos conciertos. La ciudad de Buenos Aires, Almirante Brown, Rosario y Paraná conocieron su música. El concierto final fue en el centro esloveno de San Martín, donde interpretó sus más hermosas canciones. También trajo su mensaje de paz, como creador y mensajero de su fundación *Beli glob* (Paloma blanca), dedicada a promover la idea de una paz universal y duradera. (Pág. 6)

JOVENES DE SAN JUSTO

Las organizaciones juveniles de centro esloveno. Nuestro organizan todos los años, para el tiempo pascual, una representación y meditación del vía crucis. En esta ocasión también pidieron a los concurrentes adherir con ropa y alimentos no perecederos. Todo lo reunido fue destinado a la comunidad que atienden los padres franciscanos en el barrio Sarmiento de Villa Celina. Un nutrido grupo de jóvenes concurrió a la entrega, que se convirtió en una breve misión. Conocieron la realidad de una villa de emergencia, con el sufrimiento y los esfuerzos de sus habitantes. El padre Isidro fue su guía y les presentó una realidad, desconocida por ellos. Los jóvenes se comprendieron el mensaje de paz y amor del papa Francisco y se comprometieron en llevarlo a la práctica. (Pág. 6)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Jorge Komar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: svobodna.ba@gmail.com

Za Društvo ZS: Jure Komar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovalci so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Jože Horn, Marko Kremžar, Metka Mizerit, Andrejka Dolinar Hrovat, Katica Cukjati, Damijan Ahlin, Marko Vombergar, Lojze Lavrič, Viktor Leber in Maksi Malovrh.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 1.100.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1.545.-; beli papir \$ 1.755.-; Bariloche; \$ 1.300.-; obmejne države Argentine, 270.- US dol.; ostale države Amerike, 300.- US dol.; ostale države po svetu, 330.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 250.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo

Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386 E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit od torca do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

OSEBNE NOVICE

Krst

V nedeljo 24. maja je bil v cerkvi Nuestra Señora de Montserrat v Mendoza krščen **Luka Frančišek Šmon**, sin Agustina in Karine roj. Marušič. Za botra sta bila Milena Šmon in Marjan Marušič. **Srečni družini iskreno čestitamo!**



Tod bodo živeli veseli ljudje!

Slovenci praznujemo svoj praznik,

Dan Državnosti.

Zedinjena Slovenija vabi
v soboto 27. junija, ob 19.15 uri v Slovenski Hiši.

- Sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj
- Poklon pred spomenikom
- Kulturni in družabni del večera

Razveselimo se skupaj naše obletnice obstoja!



SLOVENCIM IN ŠPORT

DOBER ZAČETEK - A NI BILO ZADOSTI

Slovenska vrsta je pred očmi številnih gledalcev, med katerimi so bili tudi člani nogometne ekipe Zedinjena Slovenija, še četrtič izgubila proti angleški vrsti.

Slovenijo so predstavljali: Handanović, Brečko, Ilič, Cesar, Jokić, Mertelj, Kurtić (od 79. Lazarević, Iličić (od 60. Birs), Kampl, Kirm (od 72. Pečnik), Novaković.

Čeprav so Katančevi fantje pokazali borbenost, povedli in pozneje tudi izenačili po zaostanku, pa so bili Angleži večino tekme boljše tekme in zaslužno zmagali v pravem spektaklu. Končni rezultat je bil 2:3. Slovenska gola sta zabila Novaković in Pečar.

OBVESTILA

SOBOTA, 20. junija:
Spominska maša v španskem jeziku ob 50. letnici smrti msgr. Hladnika v cerkvi sv. Jožefa ob 19. uri.

V Našem domu v San Justo MTO.

NEDELJA, 21. junija:
Spominska maša ob 50. letnici smrti msgr. Hladnika v cerkvi Marije Kraljice v Slov. vasi ob 9. uri.

Očetovski dan.
PETEK, 26. junija:
Koncert Mešani pevski zbor San Justo in Coro Femenino de la Municipalidad de Hurlingham ob 19,15 v Salon Azul del Congreso de la Nación Argentina.
Vlado Kreslin na

Pristavi ob 20. uri
SOBOTA, 27. junija:
Praznik slovenske državnosti, v Slovenski hiši ob 19.

NEDELJA, 28. junija:
D o m o b r a n s k a proslava v San Martinu po sv. maši.

Vlado Kreslin na Pristavi ob 20. uri
V Našem domu ob 13. uri kosilo upokojencev in prijateljev.

Občni zbor v Carapachay.

SOBOTA, 4. julija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 5. julija:
Domače koline v Hladnikovem domu.

DAROVALI SO

Za ZSMŽ San Martin so v spomin Lojzetu Tašnerju prijatelji darovali \$3000.-! Vsem iskren Bog plačaj!

PORAVNAJTE NAROČNINO!

Zahvala

Slovenska kulturna akcija se iskreno in prisrčno zahvaljuje - poleg osebam, ki smo jih imenovali v poročilu ob biserni obletnici - **Ani Mariji Belič Draksler** za vodenje sv. maše, **Francki Avguštin Pérez** za okrasitev oltarja, **Aleksandru Šucu** za razsvetljavo prizorišča, **Teodori Geržinič** in **Aleksandru Šturmu** za pomoč v dvorani, **Marjani Pirc** in **Damjanu Ahlinu** pri prodaji knjig, in ne nazadnje **Pavli Škraba** in njenim pridnim sodelavkam za pripravo tako izbrane in okusne zakuske.

Vabilo veleposlaništva

Veleposlaništvo Republike Slovenije vabi na **slavje ob obletnici slovenske državnosti**. Prireditev bo odprta za vse, s prostim vstopom. Potekala bo v četrtek, 25. junija ob 18. uri, v prostorih Emigrantskega muzeja (bivši Emigrantski hotel), Av. Antártida Argentina 1355. Predhodno je ob 17.30 možnost vodenega ogleda muzeja.



Naš dom

San Justo

DOMOBRANSKA PROSLAVA

v nedeljo 28. junija 2015

8.00 uri: sv. maša za pokojne domobrance in žrtve vojne ter komunistične revolucije

9.30 uri: Polaganje venca in molitev pred spomenikom Franceta Balantiča. Spominska akademija v glavni dvorani Našega doma

»Nismo, ne bomo vas pozabili: naše naj delo - bo vam spomenik!«

Slavnostni govornik: g. Stane Mustar

Častna dolžnost nas kliče k udeležitvi; posebno vabljeni bivši domobranci in mladina.

